

Vlada Crne Gore
Kancelarija za evropske integracije

 Norway

INTEGRITET

NA DJELU

Izveštaj o procjeni primjene antikorupcijskih mjera
za sistem socijalne i dječje zaštite

Integritet na djelu

Izveštaj o procjeni primjene antikorupcijskih mjera
za sistem socijalne i dječje zaštite

April, 2022. godine

Naziv publikacije
Integritet na djelu
Izveštaj o procjeni primjene antikorupcijskih mjera
za sistem socijalne i dječje zaštite

Izdavač:
Agencija za sprječavanje korupcije

Autorka:
Dragana Krunić

Dizajn/prelom:
Radna soba

Godina:
2022.

Mjesto:
Podgorica, Crna Gora

Sadržaj

Sažetak.....	7
Uvod.....	11
Metodologija za procjenu primjene antikorupcijskih mjera	11
Metodologija izrade izvještaja.....	13
Rezultati ispunjenosti antikorupcijskih mjera po kategorijama.....	14
1. Kategorija: Stvaranje uslova za primjenu propisa za sprečavanje korupcije.....	16
Kriterijum- 1.1 Uspostavljanje internog mehanizma upravljanja rizicima od korupcije... ..	16
Kriterijum – 1.2 Uspostavljanje mehanizma nadzora i kontrole radnih procesa.....	16
Kriterijum – 1.3 Uspostavljanje mehanizama otkrivanja i prijave korupcije po	17
prijavama zviždača	
2. Kategorija: Jačanje institucionalnog okvira za sprečavanje korupcije	20
Kriterijum- 2.1 Jačanje transparentnosti u radu organa vlasti	20
Kriterijum- 2.2 Preduzimanje mjera u cilju unapređenja upravljanja ljudskim resursima.....	21
Kriterijum- 2.3 Preduzimanje mjera u cilju unapređenja internog mehanizma	21
etičnog i profesionalnog postupanja	
3. Kategorija: Jačanje etičke kulture	22
Kriterijum- 3.1 Podizanje svijesti rukovodilaca i zaposlenih o etici i integritetu	24
Kriterijum- 3.2 Postojanje i primjena pravila o sukobu interesa	24
Kriterijum- 3.3 Postojanje i primjena pravila o prijemu poklona	25
4. Kategorija: Indikatori čija ispunjenost dovodi do oduzimanja bodova organu vlasti.....	25
5A. Kategorija: Jačanje sprovođenja nadležnosti centara za socijalni rad.....	27
Kriterijum- 5A.1 Unapređenje procesa prijema i procjene pružanja usluga.....	28
Kriterijum- 5A.2 Unapređenje postupka starateljstva i hraniteljstva	28
5B. Kategorija: Jačanje sprovođenja nadležnosti ustanova socijalne i dječje zaštite	29
Kriterijum – 5B.1 Unapređenje procesa prijema i procjene pružanja usluga	30
Zaključci i preporuke	31
Kategorija 1: Stvaranje uslova za primjenu propisa za sprečavanje korupcije.....	33
Kategorija 2: Jačanje institucionalnog okvira za sprečavanje korupcije.....	34
Kategorija 3: Jačanje etičke kulture.....	35
Kategorija 4: Indikatori za oduzimanje bodova.....	35
Kategorija 5A: Jačanje sprovođenja nadležnosti centara za socijalni rad	36
Kategorija 5B: Jačanje sprovođenja nadležnosti ustanova socijalne i dječje zaštite.....	36
Dalji koraci.....	37
Prilog br. 1 Tabela sa ostvarenim bodovima za svaki organ vlasti po kategorijama,	38
kriterijumima i indikatorima	

Izrada Metodologije i Izvještaja o procjeni primjene antikorupcijskih mjera je podržana u okviru projekta „Jačanje kapaciteta za brže pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji“, koji finansira norveško Ministarstvo vanjskih poslova, a sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), u saradnji sa Kancelarijom za evropske integracije i Generalnim sekretarijatom Vlade. Tokom ove aktivnosti podršku Agenciji za sprječavanje korupcije su pružili konsultanti Dragana Krunić i Marko Sošić.

Sažetak

Sistem socijalne i dječje zaštite obuhvata 39 organa vlasti: 13 centara za socijalni rad i 26 ustanova socijalne i dječje zaštite. Klasifikacija po tipu organa vlasti prikazana je u Tabeli 1.

Tabela 1: Klasifikacija organa vlasti u sistemu socijalne i dječje zaštite

Klasifikacija organa vlasti u sistemu	Broj organa vlasti u sistemu	Broj organa vlasti koji je učestvovao u primjeni Metodologije	Procenat organa vlasti koji je učestvovao u primjeni Metodologije
Centri za socijalni rad	13	10	76,92%
Ustanove za djecu i mlade i ostale ustanove	21	17	80,95%
Domovi starih	5	5	100%
Ukupno	39	32	82,05%

Na osnovu analize dobijenih podataka iz pojedinačnih izvještaja koji su urađeni za organe vlasti koji su učestvovali u sprovođenju *Metodologije za procjenu primjene antikorupcijskih mjera* iz oblasti upravljanja rizicima od korupcije, unutrašnje kontrole, transparentnosti u radu odnosno dostupnosti informacija, profesionalnog postupanja i etičke kulture, glavni nalazi su:

- Učinak u primjeni antikorupcijskih mjera organa vlasti u sistemu socijalne i dječje zaštite je **41.35%** u 4 zajedničke kategorije.
- Najviše organa vlasti, ukupno 24, ostvarilo je učinak između 25% do 50%, 6 organa vlasti je ostvarilo učinak od 50% do 75% dok su 2 organa vlasti ostvarila učinak od 0% do 25%, u 4 kategorije.

Grafikon 1: Broj organa vlasti i njihov učinak u primjeni antikorupcijskih mjera

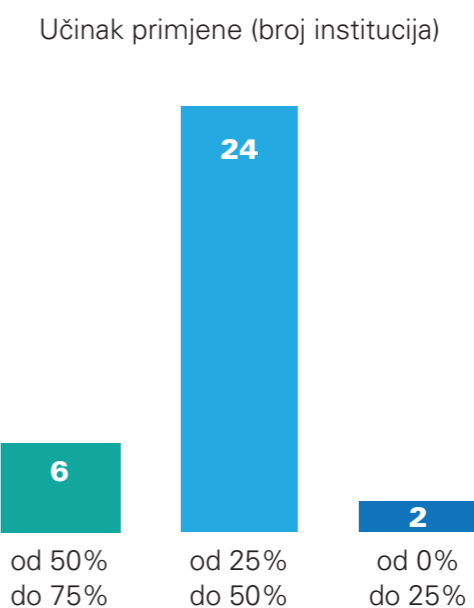

Tabela 2. Rang lista organa vlasti prema učinku izvršenja u 4 kategorije

Redni broj	NAZIV ORGANA VLASTI	UČINAK (%)
1.	JU Dnevni centar Podgorica	71,53%
2.	JU Dom starih Podgorica	70,97%
3.	JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi	62,50%
4.	JU Dnevni centar Pljevlja	54,17%
5.	JU Zavod Komanski most Podgorica	52,08%
6.	JU Centar za socijalni rad za opštine Bar i Ulcinj	51,39%
7.	JU Centar za socijalni rad za Opštinu Danilovgrad	47,22%
8.	JU Dom starih Pljevlja	47,22%
9.	JU Dom starih Bijelo Polje	46,53%
10.	JU Centar za socijalni rad za Opštinu Bijelo Polje	45,83%
11.	JU Centar za socijalni rad za opštine Berane, Andrijevića i Petnjica	45,14%
12.	JU Centar Ljubović Podgorica	45,14%
13.	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju „Sirena“ Ulcinj	44,44%
14.	JU Centar za socijalni rad za Opštinu Herceg Novi	43,75%
15.	JU Centar za profesionalnu rehabilitaciju Podgorica	41,67%
16.	JU Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin	40,97%
17.	JU „Tisa“ Bijelo Polje	40,28%
18.	JU Centar Golubovci	39,86%
19.	JU Dnevni centar Mojkovac	38,89%
20.	JU Dnevni centar „Lipa“ Plav	38,19%
21.	JU Centar za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budva	36,11%
22.	JU za rehabilitaciju Podgorica (Kakaricka gora)	35,42%
23.	JU Dom starih Grabovac Risan	33,33%
24.	JU Dnevni centar Budva	32,61%
25.	JU Dnevni centar Berane	31,94%
26.	JU Dnevni centar Nikšić	31,94%
27.	JU Dom starih Nikšić	30,65%
28.	JU Centar za socijalni rad za Prijestonicu Cetinje	29,86%
29.	JU Dnevni centar Rožaje	28,47%
30.	JU Dječji dom Mladost Bijela	25,69%
31.	JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak	25,00%
32.	JU Centar za socijalni rad za opštine Plav i Gusinje	16,67%

Iako, shodno članu 78 Zakona o sprječavanju korupcije¹, Agencija za sprječavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija) vrši procjenu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta, na zahtjev za dostavljanje izvještaja o samoprocjeni u skladu sa **Metodologijom za procjenu primjene antikorupcijskih mjera** i pratećih sredstava verifikacije, **nije odgovorilo 7 organa vlasti u ovom sistemu:**

1. Centar za socijalni rad za opštine Nikšić, Plužine i Šavnik;
2. Centar za socijalni rad za Opštinu Rožaje;
3. Centar za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, Opštinu Golubovci i Opštinu Tuzi;
4. JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom u Prijestonici Cetinje;
5. JU Lovćen – Bečići;

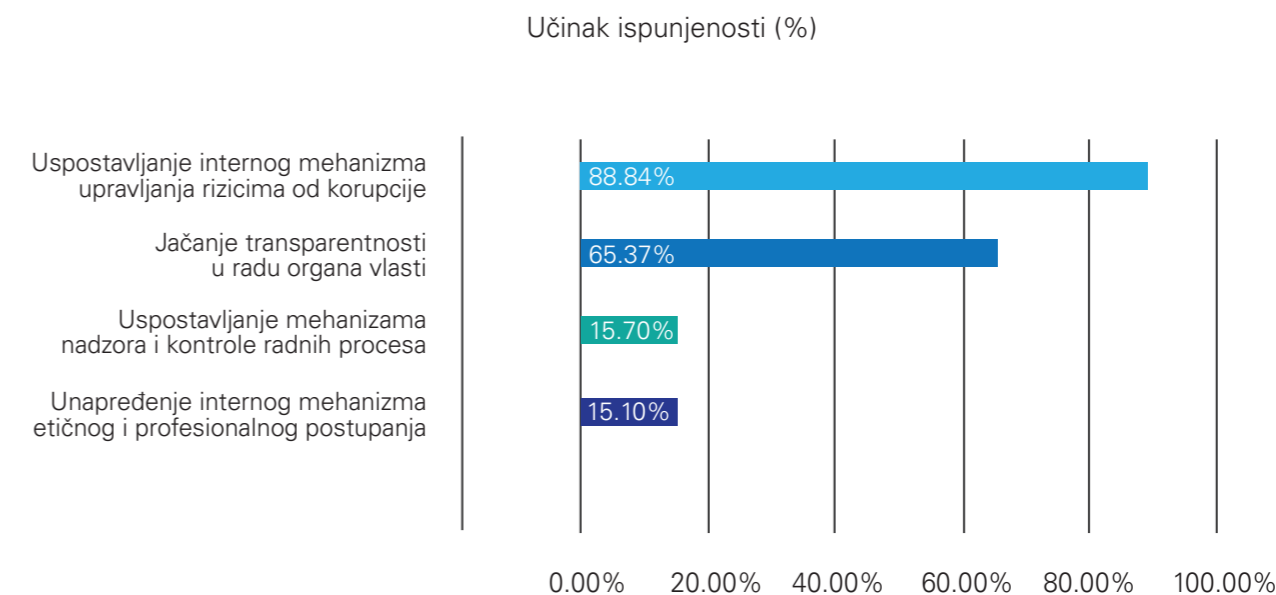
1 („Sl. list CG“, br. 53/2014 i 42/2017)

6. JU Dnevni centar za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Tivat; 7. JU Centar za podršku djeci i porodici Bijelo Polje.

Posmatrano po kategorijama, najbolji učinak ostvaren je u kategoriji 1 – *Stvaranje uslova za primjenu propisa za sprečavanje korupcije* – 48,26%. U okviru ove kategorije, institucije su bile najuspješnije u kriterijumu *Uspostavljanje internog mehanizma upravljanja rizicima od korupcije* (88,84%). Posmatrajući ostale kategorije i kriterijume po ostvarenom učinku izdvaja se kriterijum *Jačanje transparentnosti u radu organa vlasti* (65,37%).

Najslabiji učinak organi vlasti su ostvarili u kategoriji 3 – *Jačanje etičke kulture* – 27,40%. Što se tiče kriterijuma najslabiji učinak ostvaren je u *Uspostavljanju mehanizama nadzora i kontrole radnih procesa* (15,70%) i *Preduzimanju mjera u cilju unapređenja internog mehanizma etičnog i profesionalnog postupanja zaposlenih* (15,10%).

Grafikon 2: Kriterijumi sa najboljim i najslabijim učinkom sprovođenja mjera

Kao što je navedeno, najbolji učinak ostvaren je u preduzimanju mjera u oblasti upravljanja rizicima od korupcije i dostupnosti informacija, koje proističu iz Zakona o sprječavanju korupcije² i Zakona o slobodnom pristupu informacijama.³

Imajući u vidu da je *Uspostavljanje unutrašnje kontrole* regulisano Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru⁴, a da se u oblasti unapređenja etičnog postupanja od organa vlasti tražilo proaktivno djelovanje uvođenjem standarda koji nisu propisani kao obavezni, možemo zaključiti da je učinak primjene u ove dvije oblasti isti. **Propisivanje mjera za uspostavljanje unutrašnjih kontrola zakonom, nije uticalo na njihovo sprovođenje.**

Organima vlasti oduzeto je **-2,97%** bodova zbog donijetih pravnosnažnih presuda na štetu organa, negativnih mišljenja iz izvještaja Državne revizorske institucije, i mišljenja Agencije za sprječavanje korupcije kojima je utvrđeno ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

2 „Sl. list CG“, br. 53/2014 i 42/2017

3 „Sl. list CG“, br. 44/2012 i 30/2017

4 „Sl. list CG“, br. 75/2018

Najviše mjera u kategoriji *Jačanje sprovođenja nadležnosti centara za socijalni rad (5A)* sprovedeno je u vezi sa postupkom kontrole hraniteljskih porodica (67,50%). Značajno slabiji učinak ostvaren je u postupku obavljanja kontrola rada staratelja (32,50%).

Najbolji rezultati u kategoriji *Jačanje sprovođenja nadležnosti ustanova socijalne i dječje zaštite (5B)* postignuti su u dijelu objavljivanja informacija na internet strani ustanove, o uslovima programa pružanja usluga, uslovima prijema i raspoloživim kapacitetima (45,24%). Nešto slabiji rezultati postignuti su u izrađivanju ponovnog pregleda za korisnike (33,33%).

Na kraju, zahvaljujući ovoj inicijativi, 11 organa vlasti je u periodu od dostavljanja Metodologije na uvid do određenog roka za dostavljanje sredstava verifikacije (19. novembar- 30. decembar 2021) izradilo **39 internih akata** koji su bili navedeni kao indikatori. **Detaljan pregled se nalazi među zaključcima na kraju ovog izvještaja.**

Uvod

Odredbom člana 78 Zakona o sprječavanju korupcije⁵ propisano je da, između ostalog, Agencija prati donošenje i sprovođenje planova integriteta, daje preporuke za njihovo unapređenje i vrši procjenu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta u skladu sa ovim zakonom.

Plan integriteta je strateški dokument koji se zasniva na samoprocjeni rizika od korupcije, njihovoj procjeni i određivanju adekvatnih mjera za njihovo sprečavanje, u cilju unapređenja kvaliteta rada, efikasnosti, profesionalnih standarda i etičke kulture. Ono što je bitna osobina ovog preventivnog mehanizma je to što se kroz njegovu izradu može pratiti i primjena drugih antikorupcijskih mehanizama.

Za potrebe procjene primjene antikorupcijskih mjera u novembru 2021. godine izrađena je **Metodologija za procjenu primjene antikorupcijskih mjera** (u daljem tekstu: Metodologija).

Pilot verzija Metodologije primijenjena je na organe vlasti iz dva odabrana sistema:

- Socijalna i dječja zaštita i
- Državna uprava i drugi državni organi.

Metodologija je finalizovana kroz konsultativni proces, na radionicama sa predstavnicima organa vlasti iz odabranih sistema 25. i 26. oktobra 2021. godine u Podgorici.

Kroz primjenu Metodologije mjereni su naponi koje su organi vlasti Državne uprave i Socijalne i dječje zaštite uložili u primjenu antikorupcijskih mjera, koje su sadržane različitim sistemskim zakonima, kao i naponi primjene mjera koje nisu propisane zakonom kao obavezne, a koje doprinose stvaranju kulture otpornosti na korupciju i druge nepravilnosti.

Izrazi koji se u ovom izvještaju koriste u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Metodologija za procjenu primjene antikorupcijskih mjera

Prilikom izrade metodologije uzete su u obzir preporuke date u opisu metodologije „Procjena antikorupcijskih inicijativa“, koju sprovodi Komisija za antikorupciju i građanska prava Republike Koreje⁶. Jedna od preporuka je da zemlje koje su zainteresovane da usvoje sličnu metodologiju počnu sa nekoliko jednostavnih kriterijuma sa kvantitativnim pokazateljima.

Svrha metodologije je da procijeni da li organi vlasti sprovode antikorupcijske mjere, u kojoj mjeri je primjena dovela do određene promjene, kao i da podstakne organe vlasti da budu proaktivni prilikom planiranja i primjene antikorupcijskih mjera koje nisu propisane kao obavezne.

Metodologija sadrži 3 glavne kategorije, 9 kriterijuma i 33 pokazatelja ispunjenosti (ukupno 72 boda) koji treba da pokažu da li su organi vlasti uspostavili institucionalne mehanizme za upravljanje rizicima od korupcije, unutrašnju kontrolu, za dostupnost informacija o radu, profesionalno postupanje zaposlenih, podizanje svijesti zaposlenih o etici i integritetu i sprečavanje sukoba interesa, odnosno jačanje etičke kulture.

⁵ „Sl. list CG“, br. 53/2014 i 42/2017

⁶ Za više detalja pogledati: Introduction to Korea's Anti-Corruption Initiative Assessment (2016) www1.undp.org/content/seoul_policy_center/en/home/research-and-publications/ACRC.html

Četvrta kategorija sadrži 8 indikatora,⁷ usljed čije ispunjenosti dolazi do oduzimanja bodova, ukupno -20, i služi kao korektiv ispunjenosti indikatora iz prve tri kategorije, koji je između ostalog moguće pratiti kroz podatke i izvještaje drugih nadzornih organa.

Peta kategorija *Jačanje sprovođenja nadležnosti organa vlasti* odnosi se na sprovođenje antikorupcijskih mjera u okviru ostvarivanja nadležnosti institucije i ona je predviđena za određene tipove institucija sektora socijalne i dječje zaštite. Kategorija 5A je razvijena za centre za socijalni rad i sadrži 2 kriterijuma i 6 indikatora (ukupno 13 bodova). Ukupan broj bodova za centre za socijalni rad na koje se primjenjuje 5A kategorija je 85. Kategorija 5B razvijena je za ustanove socijalne i dječje zaštite, sadrži jedan kriterijum sa 2 indikatora (ukupno 6 bodova). Ukupan broj bodova za ovaj tip organa vlasti na koji se primjenjuje 5B kategorija je 78 bodova.

Organima vlasti metodologija je dostavljena 19. novembra 2021. godine i dat im je rok do 30. decembra 2021. godine da izvrše samoprocjenu ispunjenosti zadatih kriterijuma i dostave relevantna sredstva verifikacije. U tabeli su pored indikatora upisivali broj bodova i dostavljali Agenciji sredstva verifikacije za svaki indikator.

Ukoliko organ vlasti nije dostavio sredstva verifikacije ili ako je dostavio sredstva verifikacije kojima nije dokazao ispunjenje postavljenih indikatora, a verifikacija se nije mogla postići ni podacima iz drugih izvora – dodijeljeno je **0 poena**. Ako je organ vlasti dostavio sredstvo verifikacije ili je ono pribavljeno iz drugih izvora – dodijeljeno je, u zavisnosti od ispunjenosti indikatora, od **1 do 4,5 boda**. Ispunjenost indikatora u četvrtoj kategoriji dovodila je do oduzimanja bodova. U rijetkim situacijama djelimičnog ispunjenja indikatora, organu vlasti je dodijeljeno **0,5 bodova**.

Za potrebe verifikacije indikatora korišćeni su:

- dokumenti u elektronskoj ili pisanoj formi koje su organi vlasti dostavili Agenciji,
- podaci iz evidencija koje vodi Agencija i
- podaci koji su bili dostupni na internet prezentacijama organa vlasti.

Indeks učinka primjene antikorupcijskih mjera za četiri zajedničke kategorije dobijen je računanjem procentualnog udjela ukupnog broja bodova koji je dodijeljen organu vlasti u odnosu na maksimalan broj bodova koji je moguće dodijeliti.

Obračun bodova za organe vlasti koji pripadaju sistemu socijalne i dječje zaštite (u daljem tekstu: Sistem) je dopunjen posebnim kategorijama 5A *Jačanje sprovođenja nadležnosti centara za socijalni rad* i 5B *Jačanje sprovođenja nadležnosti ustanova socijalne i dječje zaštite*, koje su se uzele u obzir prilikom bodovanja, rangiranja i pripreme izvještaja, za taj tip organa vlasti.

Napomena: Kako je Metodologija dostavljena organima vlasti u novembru 2021. godine, mala izmjena kod obračuna bodova odnosila se na organe vlasti koji su osnovani 2020. i 2021. godine a kako bi bodovanje bilo što objektivnije. Za organe osnovane 2021. godine – Dom starih Nikšić i Dom starih Podgorica, iz bodovanja isključeno je 6 indikatora (1.1.4, 1.1.5, 1.2.5, 2.1.2 i 2.1.3) čija primjena nije dospjela, tako da je ukupan broj bodova za tri kategorije umanjeno za 10 bodova i iznosi 62 boda, dok ukupan broj sa 5B kategorijom iznosi 68.

⁷ Pojmovi pokazatelj ispunjenosti i indikator korišćeni su u ovom izvještaju kao potpuni sinonimi.

Za organe vlasti koji su osnovani 2020. godine – JU Centar za pružanje usluga iz oblasti socijalne i dječje zaštite za Opštinu u okviru Glavnog grada – Golubovci i JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Budva, isključen je iz bodovanja indikator 1.1.5. čija primjena nije dospjela, tako da je ukupan broj bodova za tri kategorije umanjeno za 3 boda i iznosi 69 bodova, na isti način umanjeno je i ukupan broj bodova koji sa kategorijom 5B i iznosi 75 bodova.

Zbog specifičnosti nadležnosti, iz bodovanja za kategoriju 5B isključen je JU „Centar za profesionalnu rehabilitaciju“ Podgorica.

Metodologija izrade izvještaja

Metodologija izrade Izvještaja za sistem socijalne i dječje zaštite zasnovana je na statističkoj i sadržinskoj obradi podataka iz **pojedinačnih izvještaja koji su urađeni za organe vlasti** (32 izvještaja) koji su učestvovali u sprovođenju Metodologije za procjenu primjene antikorupcijskih mjera. Pojedinačni izvještaji za svaki organ vlasti urađeni su nakon izvršene samoprocjene i dostavljanja sredstava verifikacije o ispunjenosti kriterijuma. Struktura pojedinačnih izvještaja prati strukturu Metodologije, a pored broja dodijeljenih bodova (oduzetih bodova) i opisa ključnih nalaza za svaki kriterijum, sadrži i preporuke za primjenu antikorupcijskih mjera za svaki organ vlasti pojedinačno.

Na nivou Sistema, za svaku kategoriju, kriterijum i indikator dat je pregled ukupno ostvarenih bodova u odnosu na broj ukupno mogućih bodova, zatim je izračunat učinak primjene i izražen u procentima, kako bi se na taj način ukazalo koje su to oblasti na nivou sistema gdje su organi vlasti sproveli antikorupcijske mjere, a u kojim oblastima to nije slučaj, odnosno u kojima je potrebno unapređenje.

Tabele sadrže podatke o procentualnoj ispunjenosti svakog pojedinačnog indikatora na nivou sistema, dok su u narativnom dijelu ispod tabela istaknuti najznačajniji rezultati, ilustrovani procentima organa koji su ispunili određeni indikator (ili dio indikatora), u odnosu na sve organe u sistemu na koje je taj indikator primjenjiv.

Rangiranje organa vlasti u sistemu socijalne i dječje zaštite izvršeno je na osnovu dobijenih bodova u četiri zajedničke kategorije i u petoj kategoriji u odnosu na podsistem, odnosno tip organa vlasti.⁸

Nalazi i preporuke ovog izvještaja treba da ukažu donosiocima odluka na nivou Sistema koja su to područja gdje su uočene systemske slabosti i na koji način je potrebno reagovati (da li usvajanjem/izmjenom ili sprovođenjem propisa, uspostavljanjem ili jačanjem nadzora nad radom organa vlasti i dr.) kako bi integritet organa vlasti bio unaprijeđen.

Na osnovu nalaza iz Izvještaja, Agencija će imati mogućnost da ubuduće prati dinamiku primjene antikorupcijskih mjera, njihovu efikasnost i korisnost, odnosno da li su uočene slabosti u Sistemu otklonjene ili ne.

⁸ Tabela sa ostvarenim bodovima za svaki organ vlasti po kategorijama i kriterijumima se nalazi u Prilogu 1.

Rezultati ispunjenosti antikorupcijskih mjera po kategorijama

1. Kategorija: Stvaranje uslova za primjenu propisa za sprečavanje korupcije

U okviru prve kategorije, kroz ukupno 3 kriterijuma i 14 indikatora, mjerena je primjena antikorupcijskih mjera čiji okvir primjene propisuju dva systemska zakona: Zakon o sprječavanju korupcije i Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Ukupni učinak koji su organi vlasti ostvarili u ovoj kategoriji je **48,26%**.

Kada su u pitanju posebni kriterijumi u okviru ove kategorije, veoma visok učinak ostvaren je u uspostavljanju internog mehanizma upravljanja rizicima od korupcije – **88,84%**.

S druge strane, najslabiji učinak ostvaren je u kriterijumu koji se odnosi na uspostavljanje unutrašnje kontrole – **15,70%**. Najbolji učinak u ovoj kategoriji ostvarili su: JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa teškoćama u razvoju Podgorica (81,82%), JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom Pljevlja (69,70%) i JU Dnevni centar za djecu sa smetanjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi (66,67%).

Najslabiji učinak ostvarili su: JU Centar za socijalni rad za opštine Plav i Gusinje (24,24%), Dom starih Nikšić (27,27%) i JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak (27,27%).

Tabela 3: Učinak sprovođenja mjera u kategoriji 1: Stvaranje uslova za primjenu propisa za sprečavanje korupcije

Kategorija 1 - kriterijumi	Ukupno broj bodova u odnosu na sve organe vlasti koji su učestvovali	Broj ostvarenih bodova	Učinak sprovođenja mjera (%)
1.1 Uspostavljanje internog mehanizma upravljanja rizicima od korupcije	430	382	88,84%
1.1.1 Određen menadžer integriteta (1 bod)	32	32	100%
1.1.2 Izrađen plan integriteta- 1 bod *Ukoliko je usvojeni plan integriteta unijet i u web aplikaciju Agencije za sprječavanje korupcije, organ dobija dodatni bod. Ukoliko je unijet u skladu sa korisničkim uputstvom, organ vlasti dobija dodatni bod. **Ukoliko je plan integriteta ažuriran najmanje jednom u prethodne dvije godine, organ vlasti dobija dodatni bod.	128	121	94,53%
1.1.3 Plan integriteta, pored opštih oblasti rizika, sadrži i posebne oblasti rizika. jedna posebna oblast rizika- 1 bod dvije posebne oblasti rizika- 2 boda c) tri ili više posebnih oblasti rizika- 3 boda	96	69	71,88%
1.1.4 Izrađen izvještaj o sprovođenju plana integriteta za prethodnu godinu i dostavljen Agenciji: u štampanoj formi- 1 bod b) kroz web aplikaciju- 2 boda	90	90	100%
1.1.5 Popunjen i dostavljen Agenciji Upitnik za procjenu efikasnosti i efektivnosti plana integriteta u posljednje dvije godine: u štampanoj formi- 1 bod b) kroz web aplikaciju- 2 boda	84	70	83,33%

1.2 Uspostavljanje mehanizma nadzora i kontrole radnih procesa	446	70	15,70%
1.2.1 Uspostavljen mehanizam interne revizije (2 boda)	64	8	12,50%
1.2.2 Izvršena interna revizija (pripremljen izvještaj o reviziji) u prethodne dvije godine: jedna- 1 bod dvije ili više- 2 boda	64	1	1,56%
1.2.3 Procenat sprovedenih preporuka interne revizije u posljednjem izvještajnom periodu od 50% - 70% - 1 bod od 70% - 90% - 2 boda preko 90% - 3 boda	96	0	0%
1.2.4 Izrađen Registar rizika u skladu sa članom 14 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru: uspostavljen registar- 1 bod uspostavljen registar i ažuriran u toku posljednjih godinu dana- 2 boda *U slučaju da je važeći Registar rizika objavljen na internet stranici organa, organ dobija dodatni bod.	96	29	30,21%
1.2.5 Izrađen Godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare i preduzetim mjerama, u skladu sa članom 53 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru. (1 bod)	30	1	3,33%
1.2.6 U skladu sa članom 50 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, knjiga internih procedura: izrađena- 1 bod izrađena i ažurirana u posljednjih godinu dana- 2 boda *U slučaju da je važeća Knjiga internih procedura i objavljena na internet stranici organa, organ dobija dodatni bod.	96	31	32,29%
1.3 Uspostavljanje mehanizama otkrivanja i prijave korupcije po prijavama zviždača	160	48	30%
1.3.1 Određeno lice za prijem i postupanje po prijavama zviždača o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije. (1 bod)	32	25	78,13%
1.3.2 Izrađena procedura za postupanje po prijavama o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i kojom se obezbjeđuje zaštita lica koja podnose prijave. (2 boda)	64	15	23,44%
1.3.3 Izrađena procedura sa načinom i kriterijumima za izbor lica za prijem i postupanje po prijavama zviždača. (2 boda)	64	8	12,50%
Ukupno	1036	500	48,26%

Ključni nalazi po kriterijumima

Kriterijum - 1.1 Uspostavljanje internog mehanizma upravljanja rizicima od korupcije

Veoma visok učinak (88,84%) ostvaren je u uspostavljanju mehanizama upravljanja rizicima od korupcije.

Organi vlasti su sproveli mjere koje proizilaze iz Zakona o sprječavanju korupcije. Menadžer integriteta je određen u svim organima vlasti, 87,5% organa je izradilo plan integriteta u prethodne dvije godine i unijelo ga u web aplikaciju u skladu sa korisničkim uputstvom Agencije. Svi organi vlasti kojima je dospjela obaveza, izradili su izvještaj o sprovođenju plana integriteta u štampanoj formi i kroz web aplikaciju, dok je 67,86% organa vlasti kojima je dospjela ta obaveza popunilo Upitnik za procjenu efikasnosti i efektivnosti plana integriteta i dostavilo ga Agenciji u štampanoj formi i putem web aplikacije.

Pored opštih oblasti, 43,75% organa vlasti je procijenilo rizike u tri posebne oblasti. Jedna od njih je i oblast koja se odnosi na sprovođenje nadležnosti organa vlasti (kao što su obezbjeđenje standarda pružanja usluga dnevnog boravka, pružanje usluga socijalne zaštite i dr.) što je ocijenjeno kao pozitivno, s obzirom na to da je osnovni cilj socijalne i dječje zaštite unapređenje kvaliteta života pojedinaca i porodice.

Nije bilo uočenih slabosti.

Kriterijum – 1.2 Uspostavljanje mehanizma nadzora i kontrole radnih procesa

Nizak učinak od 15,70% ostvaren je u sprovođenju mjera za uspostavljanje unutrašnjih kontrola.

Kroz analizu je uočeno da je 28,13% organa vlasti izradilo i objavilo pojedinačne procedure koje se odnose na uređenje različitih oblasti bitnih za funkcionisanje organa vlasti (npr. Procedura o mjerama i aktivnostima u slučaju incidentnih događaja, Procedura o mjerama i aktivnostima u slučaju postojanja nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i dr.). Međutim, indikator nije ispunjen u cjelosti tako što bi izradene procedure bile sistematizovane u Knjigu internih procedura.

Primjer dobre prakse:

JU Zavod „Komanski most“ je izradio Godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare i preduzetim mjerama, u skladu sa članom 53 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Uočene slabosti:

Unutrašnju reviziju nije uspostavilo 87,50% organa vlasti. Uočeno je da su se pojedini organi vlasti pozivali na Uredbu o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru⁹, u kojoj je navedeno da Ministarstvo finansija i socijalnog staranja vrši nadzor nad radom javnih ustanova u oblasti socijalne i dječje zaštite, pa su organi često izvještavali da uspostavljanje i obavljanje unutrašnje revizije ne zavisi od njih. Međutim, previdjeli su da je u tom slučaju potrebno zaključiti sporazum za obavljanje

⁹ „Sl. list CG“, br. 96/2021

unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta u skladu sa članom 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Organi su takođe previdjeli da rukovodilac subjekta ima obavezu da Ministarstvu dostavi podatak o načinu vršenja unutrašnje revizije, registru rizika i knjizi procedura (član 50).

Iako je uspostavljanje registra rizika zakonska obaveza, tu obavezu nije ispunilo 65,63% organa vlasti. Registar je uspostavilo, ažuriralo u poslednjih godinu dana i objavilo na internet strani 25% organa. Knjigu internih procedura nije izradilo 40,63% organa u ovom sistemu, a samo 15,63% ju je izradilo, ažuriralo i objavilo.

Uočeno je postojanje nejasnoće šta Registar rizika treba da sadrži (organi vlasti su kao dokaz dostavljali registar rizika iz izrađenog plana integriteta koji se odnose na rizike od korupcije, ili registar rizika koji su izradili u okviru sprovođenja ISO standarda upravljanja kvalitetom).

Godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare i preduzetim mjerama, u skladu sa članom 53 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, nije izradilo 96,67% organa vlasti.

Kriterijum – 1.3 Uspostavljanje mehanizama otkrivanja i prijave korupcije po prijavama zviždača

Učinak od 30% postignut je kod uspostavljanja mehanizama otkrivanja i prijave korupcije po prijavama zviždača. Iako je u pitanju zakonska obaveza, lice za prijem i postupanje po prijavama zviždača o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije odredilo je 78,13% organa vlasti. Time je samo započet proces uspostavljanja mehanizama otkrivanja i prijave korupcije po prijavama zviždača.

Uočene slabosti:

Proceduru za postupanje po prijavama o ugrožavanju javnog interesa, koje upućuje na postojanje korupcije i kojom se obezbjeđuje zaštita lica koja podnose prijave, izradilo je 21,88% organa vlasti, dok proceduru sa načinom i kriterijumima za izbor lica za prijem i postupanje po prijavama zviždača izradilo 12,50% organa vlasti.

Uočeno je da su pojedini organi vlasti koji su izradili proceduru sa načinom i kriterijumima za izbor lica za prijem i postupanje po prijavama zviždača odredili samo način izbora, ali ne i kriterijume za izbor lica, na šta je ukazano i u pojedinačnim izvještajima.

Bez pratećih internih akata kojim se bliže uređuje postupanje po prijavama, obezbjeđuje zaštita lica koja podnose prijave, i definišu način i kriterijumi za izbor lica za prijem i postupanje po prijavama, može se umanjiti djelotvornost ovog mehanizma.

2. Kategorija: Jačanje institucionalnog okvira za sprečavanje korupcije

Ova kategorija je kroz ukupno 3 kriterijuma i 11 indikatora mjerila uspješnost organa vlasti u dostupnosti informacija o svom radu javnosti, postupanju po zahtjevima za pristup informacijama, unapređenju upravljanja ljudskim resursima i njihovog etičnog i profesionalnog postupanja.

Učinak koji su organi vlasti ostvarili u kategoriji *Jačanje institucionalnog okvira za sprečavanje korupcije* je **42,00%**.

U okviru ove kategorije, najveća ispunjenost mjera je u kriterijumu koji se odnosi na dostupnost informacija o radu organa vlasti, koja iznosi 65,37%.

Najslabiji rezultati ostvareni su u kriterijumu koji se odnosi na mehanizme etičnog i profesionalnog postupanja – 15,10%.

Najbolji učinak u 2. kategoriji ostvarili su: JU Dom starih Podgorica (73,07%), JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa teškoćama u razvoju Podgorica (67,30%) i JU Dom starih Bijelo Polje (59,61%).

Najslabiji učinak ostvarili su: JU Dnevni centar za djecu sa posebnim potrebama Rožaje (13,46%), JU Centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Berane (15,38%) i JU Dječji dom „Mladost“ Bijela (17,30%).

Tabela 4: Učinak sprovođenja mjera u kategoriji 2: Jačanje institucionalnog okvira za sprečavanje korupcije

Kategorija 2 - kriterijumi	Ukupan broj bodova u odnosu na broj institucija koje su učestvovala	Broj ostvarenih bodova	Učinak sprovođenja mjera (%)
2.1 Jačanje transparentnosti u radu organa vlasti	410	268	65,37%
2.1.1 Objavljen važeći plan integriteta na internet strani institucije- 1 bod *U slučaju da je dokument objavljen na način da je dostupan u tri klika ili manje sa naslovnice, dodaje se 0.5 boda.	48	46	95,83%
2.1.2 Objavljen važeći izvještaj o sprovođenju plana integriteta za prethodnu godinu na internet strani institucije- 1 bod *U slučaju da je dokument objavljen na način da je dostupan u tri klika ili manje sa naslovnice, dodaje se 0.5 boda.	45	27	60%
2.1.3 Objavljen godišnji izvještaj o radu institucije- 1 bod *U slučaju da je dokument objavljen na način da je dostupan u tri klika ili manje sa naslovnice, dodaje se 0.5 boda.	45	37,5	83,33%
2.1.4 Objavljen vodič za pristup informacijama- 1 bod * U slučaju da je dokument ažuriran u posljednjih godinu dana, dodaje se 0.5 boda. **U slučaju da je važeći vodič objavljen na način da je dostupan u tri klika ili manje sa naslovnice, dodaje se 0.5 boda.	64	46,50	72,66%
2.1.5 Objavljene potpune i ažurirane informacije u posljednjih 60 dana u skladu sa članom 12. Zakona o slobodnom pristupu informacijama: spisak službenika i namještenika – 1 bod spisak javnih funkcionera i liste obračuna njihovih zarada i drugih primanja i naknada u vezi sa vršenjem javne funkcije- 2 boda informacije kojima je po zahtjevu pristup odobren – 1 bod *U slučaju da su svi traženi podaci objavljeni na način da su dostupni u tri klika ili manje sa naslovnice, dodaje se 0.5 boda.	144	86	59,72%

2.1.6 Udio odobrenih i djelimično odobrenih zahtjeva za pristup informacijama, kao i obavještenja o objavljenoj informaciji, u ukupnom broju podnijetih zahtjeva u prethodne dvije godine: Udio odobrenih, djelimično odobrenih ili obavještenjem o objavljenoj informaciji riješenih zahtjeva je 70 do 90% od ukupnog broja primljenih zahtjeva- 1 bod Udio odobrenih, djelimično odobrenih ili obavještenjem o objavljenoj informaciji riješenih zahtjeva je preko 90% od ukupnog broja primljenih zahtjeva- 2 boda	64	25	39,06%
2.2 Preduzimanje mjera u cilju unapređenja upravljanja ljudskim resursima	224	50	22,32%
2.2.1 Organ je usvojio interno pravilo/proceduru sa kriterijumima i mjerilima kojom je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o djelu i ugovorima o privremenim i povremenim poslovima.	64	8	12,50%
2.2.2 Organ je usvojio interno pravilo/proceduru sa kriterijumima i mjerilima kojom je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o dopunskom radu, unutar organa.	32	4	12,50%
2.2.3 Plan integriteta uključuje rizike i mjere koje se odnose na: planiranje zapošljavanja- 1 bod postupak zapošljavanja- 1 bod ocjenjivanje i praćenje radnog učinka- 1 bod nagrađivanje i sankcionisanje- 1 bod	128	38	26,69%
2.3 Preduzimanje mjera u cilju unapređenja internog mehanizma etičnog i profesionalnog postupanja	192	29	15,10%
2.3.1 Određen neko od zaposlenih da obavlja poslove koji se odnose na etiku i integritet i borbu protiv korupcije, a da nisu u pitanju poslovi koje je zaposleni dužan da obavlja shodno Zakonu o sprečavanju korupcije (poput menadžera integriteta, članova radne grupe za izradu plana integriteta, lice za prijem i postupanje po prijavama zviždača i slično) u slučaju da je u pitanju dodatna nadležnost službenika/ce- 1 bod u slučaju da je u pitanju isključiva nadležnost službenika/ce ili je osnovana posebna organizaciona jedinica koja se bavi ovim oblastima- 2 boda	64	2	3,13%
2.3.2 Plan integriteta uključuje rizike i mjere koji se odnose na oblasti regulisane sljedećim zakonima: Zakon o zabrani zlostavljanja na radu- 1 bod Zakon o zabrani diskriminacije - 1 bod Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom - 1 bod Zakon o rodnoj ravnopravnosti- 1 bod	128	27	21,09%
Ukupno	826	347	42,00%

Ključni nalazi po kriterijumima

Kriterijum - 2.1 Jačanje transparentnosti u radu organa vlasti

Učinak od 65,37% ostvaren je u preduzimanju mjera da se informacije o radu organa vlasti učine vidljivim i dostupnim javnosti.

Važeći plan integriteta koji je lako dostupan korisnicima objavilo je 93,75% organa vlasti, nešto manji broj objavio je izvještaj o sprovođenju plana integriteta – 60%. Godišnji izvještaj o radu koji je lako dostupan korisnicima je objavilo 83,33% organa vlasti.

Iako su u pitanju zakonske obaveze, 46,88% organa vlasti je objavilo Vodič za pristup informacijama i ažuriralo ga u poslednjih godinu dana. Spisak službenika i namještenika i spisak javnih funkcionera, kao i informacije kojima je odobren pristup, objavilo je 37,50% organa vlasti.

Primjeri dobre prakse:

Centri za socijalni rad su uspostavili dobru praksu tako što su na početnoj internet strani izradili odjeljak „Proaktivni pristup informacijama“ u kom su objavljeni zahtjevi za pristup informacijama i rješenja o zahtjevima.

Pored toga, na početnoj strani, nalazi se oznaka za pretragu objavljenih informacija koja je prilagođena licima sa invaliditetom i lako uočljiva.

JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom Pljevlja i Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju „Biseri“ Budva objavili su spisak javnih funkcionera i naknadu u vezi sa vršenjem javne funkcije.

Znatan broj organa vlasti je dostavio izvještaj da nisu imali primljenih zahtjeva za pristup informacijama u prethodne dvije godine.

Uočene slabosti:

Manji broj organa vlasti je na internet strani objavio godišnji izvještaj o radu ali ne za prethodnu godinu. Isti slučaj je primijećen i za Vodič za pristup informacijama koji je objavljen ali nije ažuriran.

Dokumenta se objavljuju ali se ne ažuriraju redovno.

Primijećeno je i da jedan novoosnovani organ vlasti još uvijek nije izradio svoju internet stranu.

Iako je u pitanju zakonska obaveza, organi vlasti nemaju uspostavljenu praksu objavljivanja spiska javnih funkcionera sa obračunom njihovih zarada i drugih primanja i naknada u vezi sa vršenjem javne funkcije, na internet strani. Organi uglavnom objavljuju obračun zarade za direktore ustanova smatrajući da je samo direktor javni funkcioner, a ne i za članove upravnih odbora. **Većini još uvijek nije poznato ko se smatra javnim funkcionerom u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije i koje obaveze iz toga proizilaze za organ vlasti.**

Izvještaj o broju primljenih zahtjeva za pristup informacijama i način na koji su riješeni ili izvod iz informacionog sistema za slobodan pristup informacijama nije dostavilo 59,38% organa vlasti. Ovaj nalaz nam može ukazivati na dvije situacije: da nije bilo podnijetih zahtjeva za pristup informacijama u prethodne dvije godine ili da o zahtjevima nije pozitivno riješeno.

Kriterijum - 2.2 Preduzimanje mjera u cilju unapređenja upravljanja ljudskim resursima

Učinak od 22,32% je ostvaren u preduzimanju mjera kojima bi se unaprijedila oblast upravljanja ljudskim resursima i ojačali njihovi kapaciteti.

Organi vlasti (40,63%) su u izrađenim planovima integriteta procijenili rizike i odredili mjere vezane za unapređenje procesa planiranja zapošljavanja i sprovođenja postupka zapošljavanja.

Primjer dobre prakse:

Dom starih Podgorica, Dom starih „Grabovac“ Risan, JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa teškoćama u razvoju Podgorica i JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi su usvojili interna pravila o kriterijumima i mjerilima kojim je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o djelu i ugovorima o privremenim i povremenim poslovima. Isti organi su internim aktima definisali kriterijume i mjerila kojima je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o dopunskom radu, unutar organa.

Uočene slabosti:

Samo 3,13% organa vlasti je kroz izrađeni plan integriteta procijenilo rizike i odredilo mjere koje se odnose na ocjenjivanje, praćenje radnog učinka, nagrađivanje i sankcionisanje zaposlenih, iako su kriterijumi za nagrađivanje zaposlenih u Sistemu široko postavljeni. Naime, zaposleni koji u toku mjeseca ostvari rezultate po obimu i kvalitetu iznad prosječnih odnosno planiranih, može ostvariti pravo na dio zarade za radni učinak uvećane do 15% proporcionalno ostvarenom rezultatu, shodno članu 14. Granskog kolektivnog ugovora. Dakle, postoji rizik **od zloupotrebe diskrecionih ovlaštenja** i organi vlasti nisu prepoznali ovaj proces kao rizičan.

Zaključivanje ugovora van radnog odnosa nije detaljnije uređeno, interno pravilo/proceduru sa kriterijumima i mjerilima kojom je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o djelu i ugovorima o privremenim i povremenim poslovima, nije usvojilo 87,50% organa vlasti, a isto toliko nije internim aktima definisalo kriterijume i mjerila kojima je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o dopunskom radu, unutar organa.

Ovakav pristup otvara prostor diskrecionim ovlaštenjima donosilaca odluka i po ovom osnovu angažovanja nekompetentnog i nedovoljno kvalitetnog kadra.

Kriterijum - 2.3 Preduzimanje mjera u cilju unapređenja internog mehanizma etičnog i profesionalnog postupanja

Učinak od 15,10% postignut je u sprovođenju mjera usmjerenih na jačanje etičnog postupanja zaposlenih i rukovodilaca.

Kroz izradu plana integriteta 40,62% organa vlasti je procijenilo rizike i odredilo mjere koje se odnose na bar jednu oblast koja je regulisana Zakonom o zabrani diskriminacije, Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, Zakona o zabrani zlostavljanja na radu i Zakona o rodnoj ravnopravnosti.

Primjer dobre prakse:

JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa teškoćama u razvoju Podgorica i JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi su odredili lice koje će se baviti pitanjima etike, integriteta i borbe protiv korupcije.

Dom starih Podgorica je jedini organ vlasti koji je kroz izrađeni plan integriteta procijenio rizike i odredilo mjere koje se odnose na oblasti obuhvaćene sa četiri tražena zakona- Zakona o zabrani diskriminacije, Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, Zakona o zabrani zlostavljanja na radu i Zakona o rodnoj ravnopravnosti.

Uočene slabosti:

Iako se vidi mali pomak u preduzimanju mjera da bi unaprijedili etično i profesionalno postupanje zaposlenih, znatan broj organa vlasti (93,75%) tek treba da krene sa razmatranjem mogućnosti određivanja nekog od zaposlenih ko bi se bavio poslovima, koji se odnose na etiku, integritet i borbu protiv korupcije, a da nisu u pitanju poslovi koje je zaposleni dužan da obavlja shodno Zakonu o sprječavanju korupcije (poput menadžera integriteta, članova radne grupe za izradu plana integriteta, lice za prijem i postupanje po prijavama zviždača i slično).

Pojedini organi vlasti su se pozivali na postojanje Etičkog odbora Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu koji je formiran da prati primjenu Etičkog kodeksa za zaposlene u oblasti socijalne i dječje zaštite. Međutim, na nivou organa vlasti nisu odredili lice koje bi se bavilo pitanjima etike i integriteta.

Takođe 59,38% organa vlasti kroz izrađene planove integriteta nije procijenilo rizike u oblastima koje su definisane Zakonom o zabrani diskriminacije, Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, Zakon o zabrani zlostavljanja na radu i Zakonom o rodnoj ravnopravnosti, što je zabrinjavajuće imajući u vidu da je osnovna nadležnost ustanova ovog sistema da unaprijede kvalitet života djece i mladih sa smetnjama i teškoćama u razvoju, odraslih i starih lica.

3. Kategorija: Jačanje etičke kulture

Kategorija *Jačanje etičke kulture* je kroz ukupno 3 kriterijuma i 8 indikatora mjerila uspješnost organa vlasti u podizanju svijesti zaposlenih i rukovodilaca u oblasti borbe protiv korupcije, etike i integriteta, razvijanju internih pravila o sukobu interesa i prijemu poklona zaposlenih i javnih funkcionera.

Učinak koji su organi vlasti ostvarili u uspostavljanju mehanizama rizika od korupcije i unutrašnjih kontrola je **27,40%**, što je najslabiji rezultat u odnosu na prethodne dvije kategorije.

Najviše mjera ispunjeno je u dijelu izrade akata i vođenja evidencije primljenih poklona – 32,29%.

Slabiji rezultati u ispunjenosti mjera ostvareni su u oblasti pohađanja obuka iz oblasti etike i integriteta od strane zaposlenih i javnih funkcionera – 20,31%.

Najbolji učinak ostvarili su: JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi (76,92%), JU Dom starih Podgorica (69,23%), JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa teškoćama u razvoju Podgorica (53,84%) i Centar za socijalni rad za Opštinu Bijelo Polje (53,84%).

Centar za socijalni rad za opštine Plav i Gusinje, JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, JU Dom starih Bijelo Polje i JU Dom starih Nikšić nisu dobili bodove u ovoj kategoriji.

Tabela 5: Učinak sprovođenja mjera u kategoriji 3: Jačanje etičke kulture

Kategorija 3 - kriterijumi	Ukupan broj bodova u odnosu na broj institucija koje su učestvovala	Broj ostvarenih bodova	Učinak primjene mjera (%)
3.1 Podizanje svijesti rukovodilaca i zaposlenih o etici i integritetu	128	26	20,31%
3.1.1 Broj tematski različitih obuka koje se odnose na oblasti borbe protiv korupcije, etike i integriteta koje su zaposleni pohađali u prethodne dvije godine: a) do 2 obuke- 1 bod b) više od 2 obuke- 2 boda	64	23	35,94%
3.1.2 Broj tematski različitih obuka koje se odnose na oblasti borbe protiv korupcije, etike i integriteta koje su rukovodioci (starješina i visoki rukovodni kadar) pohađali u prethodne dvije godine: a) do 2 obuke- 1 bod b) više od 2 obuke- 2 boda	64	3	4,69%
3.2 Postojanje i primjena pravila o sukobu interesa	192	57	26,69%
3.2.1 Postojanje internih pravila kojima se definiše sukob interesa. (1 bod)	32	3	9,38%
3.2.2 Postojanje internih pravila kojima je definisan pojam povezanog lica. (1 bod)	32	3	9,38%
3.2.3 Postojanje internih pravila za zaposlene o vršenju drugih poslova (dozvoljeni/nedozvoljeni poslovi, postupak prijavljivanja i sl.). (1 bod)	32	3	9,38%
3.2.4 Svi funkcioneri u instituciji koji imaju obavezu su Agenciji blagovremeno podnijeli redovni godišnji izvještaj o prihodima i imovini, odnosno izvještaj u slučaju stupanja na funkciju, počev od 1. januara tekuće godine. (3 boda)	96	48	50%
3.3 Postojanje i primjena pravila o prijemu poklona	96	31	32,29%
3.3.1 Postojanje internih pravila koja regulišu primanje poklona i postupanje zaposlenih sa primljenim poklonima, a koja se primjenjuju na sve zaposlene u organu vlasti – 1 bod *ukoliko se vodi evidencija primljenih poklona za sve zaposlene, organ vlasti dobija dodatan bod	64	19	26,69%
3.3.2 Vođenje evidencije primljenih poklona za javne funkcionere (1 bod)	32	12	37,50%
Ukupno	416	114	27,40%

Ključni nalazi po kriterijumima

Kriterijum - 3.1 Podizanje svijesti rukovodilaca i zaposlenih o etici i integritetu

Učinak od 20,31% ostvaren je u podizanju svijesti rukovodilaca i zaposlenih o etici i integritetu i antikorupcijskim mehanizmima.

U 71,88% organa vlasti zaposleni su pohađali obuku koja se odnosi na oblast borbe protiv korupcije, etike i integriteta. Primijećeno je da su to pretežno obuke koje je organizovala Agencija vezano za izradu i sprovođenje planova integriteta, i da je njih pohađao menadžer integriteta.

Uočene slabosti:

Iako starješine i visoki rukovodni kadar svojim primjerom treba da pokažu posvećenost vrijednostima integriteta, u 90,63% organa vlasti starješine i rukovodni kadar nisu pohađali obuke u oblasti borbe protiv korupcije, etike i integriteta u prethodne dvije godine.

I zaposleni i rukovodioci koji su pohađali obuke iz ove oblasti su većinom pohađali samo obuke o planovima integriteta. Druge teme skoro da nisu bile zastupljene.

Nedostatak ličnih i etičkih normi u postupanju, naročito kod rukovodećeg kadra koji su donosioci odluka, doprinosi stvaranju prostora za neetično i neprofesionalno postupanje.

Kriterijum - 3.2 Postojanje i primjena pravila o sukobu interesa

Učinak od 26,69% ostvaren je u primjeni pravila o sukobu interesa u organima vlasti.

Provjerom kroz evidenciju koju vodi Agencija utvrđeno je da su u samo pola (50%) organa vlasti, svi javni funkcioneri podnijeli redovni godišnji izvještaj o prihodima i imovini za 2020. godinu do 31.3.2021, odnosno izvještaj po stupanju na funkciju tokom 2021. godine.

Uočene slabosti:

Pored toga što jedan dio javnih funkcionera redovno podnosi godišnje izvještaje o imovini i prihodima, još uvijek u 50,00% organa vlasti javni funkcioneri ne izvršavaju ovu zakonsku obavezu ili je ne izvršavaju blagovremeno.

Uočeno je da su organi vlasti dostavili spisak funkcionera sa naznakom da su svi funkcioneri ispunili obavezu blagovremenog podnošenja izvještaja o imovini i prihodima, međutim, kroz provjeru evidencije Agencije, utvrđeno je da to nije slučaj.

Interna pravila kojima se definiše sukob interesa, povezano lice, kao i pravila za zaposlene o vršenju drugih poslova i njihovoj dozvoljenosti, postupku prijavljivanja, nema 90,63% organa vlasti, što otvara prostor da javni službenik obavlja posao pod uticajem privatnog interesa i u kojima može dati prednost ili povlašćen tretman članovima porodice ili prijateljima.

Pojedini organi vlasti su izradili interno pravilo kojim su definisali sukob interesa, ali koje se odnosi samo na javne funkcionere, ne i na ostale zaposlene.

Kriterijum - 3.3 Postojanje i primjena pravila o prijemu poklona

Učinak primjene od 32,29% ostvaren je u sprovođenju mjera o postojanju i primjeni pravila o prijemu poklona zaposlenih i javnih funkcionera.

Imajući u vidu da izrada internih pravila kojima se reguliše prijem poklona zaposlenih i postupanje zaposlenih po primljenim poklonima, kao i vođenje evidencije primljenih poklona zaposlenih nije zakonska obaveza već mjera usmjerena na uspostavljanje dobre prakse, manji broj organa vlasti je sproveo obje mjere (15,63%), dok je 28,13% sprovelo jednu od navedenih mjera.

Uočene slabosti:

Mali naponi u regulisanju ove oblasti su učinjeni, međutim još ima prostora da se ova oblast unaprijedi donošenjem internih akata o postupku prijema poklona zaposlenih od strane organa vlasti koji to nisu uradili i vođenjem evidencije poklona koje su primili zaposleni. Više od polovine organa vlasti (62,50%) iako je to zakonska obaveza, nije dostavilo dokaz o vođenju evidencije poklona za javne funkcionere. **Možemo reći da je ovo oblast koja će u narednom periodu zahtijevati unapređenje naročito ako se uzme u obzir i percepcija građana da se korupcija najčešće povezuje, pored ostalog i sa davanjima poklona zarad neke usluge.**¹⁰

4. Kategorija: Indikatori čija ispunjenost dovodi do oduzimanja bodova organu vlasti

Ova kategorija je nešto drugačije koncipirana od prethodne tri, ne sadrži kriterijume već 8 indikatora čija ispunjenost dovodi do oduzimanja bodova organima vlasti. Predviđena je kao korektiv bodovima koji su dodijeljeni organima vlasti za prethodne tri kategorije, s obzirom na to da se podaci o ispunjenosti indikatora mogu provjeriti kroz evidencije i izvještaje drugih nadzornih institucija.

Tabela 6: Učinak sprovođenja mjera u kategoriji 4: Indikatori čija ispunjenost dovodi do oduzimanja bodova organu vlasti

Kategorija 4 - indikatori	Ukupan broj bodova u odnosu na broj institucija koje su učestvovala	Broj ostvarenih bodova	Učinak ostvarenih bodova za oduzimanje (%)
4.1 Protiv organa su pravosnažno okončani sudski sporovi na štetu organa od 01. januara tekuće godine (-3 boda)	-9	-6	-0,19%
4.2 Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je od 1. januara tekuće godine uočila nepravilnosti kod organa kroz inspekcijski nadzor (u odnosu na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama) (-2 boda)	-64	-2	-0,06%

10 Percepcija korupcije u Crnoj Gori za 2020. godinu CGO-CEMI-Percepcija-korupcije-u-Crnoj-Gori-2020.pdf (cgo-cce.org)

4.3 Protiv organa su od 1. januara tekuće godine podnijete žalbe zbog „ćutanja administracije“ Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama (-2 boda)	-64	0	0%
4.4 Protiv organa su u monitoring periodu donijete presude Upravnog suda zbog „ćutanja uprave“ u slučajevima kada javnopravni organ nije donio upravni akt, odnosno nije odlučio po žalbi stranke ili nije preduzeo upravnu aktivnost, odnosno nije odlučio po prigovoru stranke (-3 boda)	-96	0	0%
4.5 Mišljenje DRI o finansijskom poslovanju i usklađenosti sa propisima, u slučaju da je organ bio predmet revizije Državne revizorske institucije u prethodnih pet godina: a) Uslovno mišljenje: -2 boda b) Negativno ili uzdržano mišljenje: -3 boda	-96	5	-0,16%
4.6 Mišljenja Agencije za sprječavanje korupcije u kojima je utvrđeno ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, izdata u prethodne dvije godine (-3 boda)	-96	-6	-0,19%
4.7 U prethodne 3 godine je bilo slučajeva u kojima je nastupila zastarjelost za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka (-2 boda)	-64	0	0%
4.8 Lice koje je određeno za postupanje po prijavama zviždača u organu vlasti nije izradilo izvještaje sa preporukama za sve prijave podnijete u prethodne dvije godine (-2 boda)	-64	0	0%
Ukupno	-640	-19	-2,97%

Ključni nalazi po kriterijumima

Ispunjenost indikatora iz ove kategorije ukazuje nam u kojim oblastima se mjere iz prethodne tri kategorije ne primjenjuju ili nisu efikasne u praksi.

Kako je ovo prvi krug primjene Metodologije, a imajući u vidu da je period primjene bio kratak, oduzimanje bodova za organe vlasti iz ovog sistema vršeno je na osnovu podataka koje su dostavili organi vlasti i uvidom u evidencije koje vodi Agencija za sprječavanje korupcije.

Nisu korišćeni podaci iz evidencija koje vode drugi nadzorni organi.

Ukupno je oduzeto 19 bodova (-2,97%) od maksimalnog broja bodova koje je bilo moguće oduzeti.

Većina organa vlasti je dostavila potvrdu u kojoj su organi naveli da nisu imali nijednu situaciju koja bi dovela do ispunjenosti postavljenih indikatora.

Uočene slabosti:

Ukupno 6,25% organa vlasti dostavilo je informaciju da su u tekućoj godini primjene metodologije (od 01. januara 2021. godine) protiv organa vlasti pravosnažno okončani sudski sporovi na štetu organa. U pitanju su JU Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin i JU Centar za socijalni rad za opštine Plav i Gusinje.

Za isti procenat organa vlasti je Agencija za sprječavanje korupcije u prethodne dvije godine donijela mišljenja u kojima je utvrđeno ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije. U pitanju su JU Dnevni centar Budva i JU Dnevni centar „Lipa“ Plav.

U 6,25% organa vlasti utvrđeno je da je Državna revizorska institucija dala uslovno mišljenje odnosno negativno mišljenje o finansijskom poslovanju i usklađenosti sa propisima. U pitanju su JU Centar za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budva i JU Dom starih Grabovac Risan.

Na osnovu ovako malog uzorka u dobijenim podacima nije se moglo zaključiti da li postoje određena ponavljanja nepravilnosti u donijetim izvještajima Državne revizorske institucije ili presudama, koja bi ukazala na probleme u funkcionisanju organa vlasti na nivou Sistema.

5A. Kategorija: Jačanje sprovođenja nadležnosti centara za socijalni rad

Ova kategorija je primijenjena samo na centre za socijalni rad. Kroz ukupno 2 kriterijuma i 6 indikatora mjerena je uspješnost organa vlasti u unapređenju procesa prijema korisnika i pružanja usluga korisnicima, kao i u sprovođenju postupka starateljstva i hraniteljstva.

Učinak koji su organi vlasti ostvarili u jačanju sprovođenja nadležnosti je 54,62% .

Najbolji učinak ostvarili su: Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin (92,30%) Centar za socijalni rad za prijestonicu Cetinje (84,61%) i Centar za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budva (76,92%).

Centar za socijalni rad za opštine Plav i Gusinje je dobio 0 bodova, imajući u vidu da nije dostavio dokaz o ispunjenosti mjera.

Tabela 7: Učinak sprovođenja mjera u kategoriji 5A: Jačanje sprovođenja nadležnosti Centara za socijalni rad

Kategorija 5A - kriterijumi	Ukupan broj bodova u odnosu na broj institucija koje su učestvovale	Broj ostvarenih bodova	Učinak primjene mjera (%)
5A.1 Unapređenje procesa prijema i procjene pružanja usluga	20	10	50%
5A.1.1 Izrađen plan pripravnosti.	10	8	80%
5A.1.2 O podnijetim zahtjevima za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite odlučeno u roku od 30 dana od dana prijema uredno podnijetog zahtjeva odnosno od pokretanja postupka po službenoj dužnosti (za predmete koji su oformljeni počev od 01. januara 2021. godine do dana pisanja izvještaja).	10	2	20%
5A.2 Unapređenje postupka starateljstva i hraniteljstva	110	61	55,45%

5A.2.1 U prethodne dvije godine u koliko hraniteljskih porodica je obavljena kontrola i praćenje uslova u kojima šticećenik živi? a) jednom u tri mjeseca – 4 boda b) jednom u 6 mjeseci- 3 boda c) jednom u 9 mjeseci – 2 boda d) jednom godišnje – 1 bod	40	27	67,50%
5A.2.2 Koliko često se obavlja kontrola i praćenje rada staratelja na terenu u prethodnoj godini? a) jednom u 3 mjeseca – 4 boda b) jednom u 6 mjeseci- 3 boda c) jednom u 9 mjeseci – 2 boda d) jednom godišnje – 1 bod	40	13	32,50%
5A.2.3 Podniet izvještaj od strane staraoca za prethodnu godinu (počev od 01.01.2021. godine)	10	7	70,00%
5A.2.4 Izrađen formular izvještaja o radu staratelja 1 bod Ukoliko formular sadrži rubrike za navođenje svih elemenata predviđenih čl. 209 Porodičnog zakona (rubriku za navođenje: – podataka o šticećeniku, njegovom zdravlju, izdržavanju, osposobljavanju za samostalan život, podataka o upravljanju i raspolaganju šticećenikovom imovinom, konačnom stanju njegove imovine, informacije od značaja za ličnost šticećenika) organ vlasti dobija dodatni bod	20	14	70,00%
Ukupno	130	71	54,62%

Ključni nalazi po kriterijumima

Kriterijum - 5A.1 Unapređenje procesa prijema i procjene pružanja usluga

Učinak od 50% ostvaren je u primjeni mjera za unapređenje procesa prijema i procjene pružanja usluga.

Plan pripravnosti izradilo je 80% organa vlasti, dok je 20% dostavilo potvrdu da o podnijetim zahtjevima za ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema uredno podnijetog zahtjeva odnosno od pokretanja postupka po službenoj dužnosti (za predmete koji su oformljeni počev od 01. januara 2021. godine do dana pisanja izvještaja).

Kriterijum - 5A.2 Unapređenje postupka starateljstva i hraniteljstva

Učinak od 55,45% ostvaren je u primjeni mjera za unapređenje postupka starateljstva i hraniteljstva.

Kontrolu praćenja uslova u kojima šticećenik živi kod hraniteljskih porodica, 50% organa vlasti obavlja jednom u 6 mjeseci, dok 30% organa vlasti to radi jednom u 3 mjeseca.

Kontrolu praćenja rada staratelja 30% organa vlasti obavlja jednom u godinu dana.

Izrađen formular izvještaja o radu staratelja sa svim elementima predviđenim članom 209 Porodičnog zakona (rubriku za navođenje: podataka o šticećeniku, njegovom zdravlju, izdržavanju, osposobljavanju za samostalan život, podataka o upravljanju i raspolaganju šticećenikovom imovinom, konačnom stanju njegove imovine, informacije od značaja za ličnost šticećenika) ima 70% centara za socijalni rad.

Potvrdu da staraoci uredno podnose izvještaj o radu za prethodnu godinu dostavilo je 70% organa vlasti.

Uočene slabosti:

Kako 40% organa vlasti nije dostavilo dokaz koliko često se obavlja kontrola i rad staratelja na terenu u toku godine, nije se moglo zaključiti da li dokazi nisu dostavljeni zato što ih nemaju ili se zaista kontrola uslova u kojima šticećenici žive u hraniteljskim porodicama i kod staratelja ne obavlja redovno. Ista situacija je i sa dokazima da staraoci podnose redovne izvještaje o radu za prethodnu godinu, mada je veći broj organa dostavio te dokaze.

Organi vlasti su naveli da kontrolu uslova u kojima šticećenik živi obavljaju u rokovima koji su propisani podzakonskim aktima – jednom u 6 mjeseci odnosno jednom u godinu dana.

Međutim, cilj Metodologije je da organi vlasti pored obaveza koje su im propisane ulože dodatni napor u uspostavljanju standarda, koji bi doprinio njihovom kvalitetnijem radu, te je za sve organe vlasti koji su uložili dodatni napor u smislu obavljanja češćih kontrola dat dodatni bod.

5B. Kategorija: Jačanje sprovođenja nadležnosti ustanova socijalne i dječje zaštite

Ova kategorija je primijenjena samo na ustanove za djecu i mlade i ustanove za odrasla i stara lica. Kroz 1 kriterijum i 2 indikatora mjerena je uspješnost organa vlasti u unapređenju izrade ponovnog pregleda za svakog korisnika i objavljivanju informacija o uslovima i programima pružanja usluga, uslovima prijema i raspoloživim kapacitetima, uključujući dostupnost tih informacija licima sa invaliditetom.

Na Centar za profesionalnu rehabilitaciju nije primijenjena 5. kategorija, kako bi ocjenjivanje bilo što objektivnije, imajući u vidu da se zbog specifičnih nadležnosti na Centar ne odnose indikatori razvijeni u okviru ove kategorije, a koji su prevashodno namijenjeni centrima za socijalni rad, ustanovama za djecu i mlade i ustanovama za odrasla i stara lica. Učinak koji je ostvaren u sprovođenju nadležnosti ustanova socijalne i dječje zaštite je 37,30%.

Najbolji učinak ostvarili su: Dom starih Bijelo Polje (83,33%), JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom Pljevlja (83,33%) i JU Centar „Ljubović“ (83,33%)

JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju Rožaje, JU Centar za pružanje usluga iz oblasti socijalne i dječje zaštite za Opštinu u okviru Glavnog grada – Golubovci i JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“ Plav dobili su 0 bodova.

Tabela 8: Učinak sprovođenja mjera u kategoriji 5B: Jačanje sprovođenja nadležnosti ustanova socijalne i dječje zaštite

Kategorija 5B - kriterijumi	Ukupan broj bodova u odnosu na broj institucija koje su učestvovala	Broj ostvarenih bodova	Učinak primjene mjera (%)
5B.1 Unapređenje procesa prijema i procjene pružanja usluga	126	47	37,30%
5B.1.1 Izrađen ponovni pregled za svakog korisnika a) u prethodna 3 mjeseci – 4 boda b) u prethodnih 6 mjeseci – 3 boda c) u prthodnih 9 mjeseci – 2 boda d) u prethodnoj godini – 1 bod	84	28	33,33%
5B.1.2 Informacije o uslovima programima pružanja usluga, uslovima prijema i raspoloživim kapacitetima objavljene na internet strani ustanove- 1 bod *Ukoliko organ vlasti ima navedene informacije dostupne i licima sa invaliditetom (prilagođene licima sa slabim vidom i sluhom) dobija dodatni bod	42	19	45,24%
Ukupno	126	47	37,30%

Ključni nalazi

Kriterijum – 5B.1 Unapređenje procesa prijema i procjene pružanja usluga

Učinak od 37,30% ostvaren je u preduzimanju mjera za unapređenje procesa pružanja usluga.

Ponovni pregled za svakog korisnika 28,60% ustanova obavlja u pola godine, dok 81,00% ustanova na internet strani objavljuje informacije o uslovima i programima pružanja usluga, uslovima prijema i raspoloživim kapacitetima.

Primjer dobre prakse:

Samo jedan organ vlasti – Dom starih Bijelo Polje, informacije o svom radu koje su objavljene na internet strani učinio je dostupnim licima sa invaliditetom.

Uočene slabosti:

Iako su organi vlasti objavili informacije o uslovima, programima pružanja usluga, uslovima prijema i raspoloživim kapacitetima na internet strani, njih 95,24% te informacije nije učinilo dostupnim licima sa invaliditetom.

Zaključci i preporuke

Izrada i primjena Metodologije za procjenu primjene antikorupcijskih mjera doprinjela je **povećanju rezultata** sprovođenja antikorupcijskih mjera. Pored nalaza zasnovanih na sredstvima verifikacije i brojnih preporuka navedenih u nastavku, **11 organa vlasti u sistemu socijalne i dječje zaštite je donijelo 39 internih akata** (koji će svakako doprinijeti prevenciji korupcije) u periodu kada im je dostavljena Metodologija (19. novembar- 30. decembar 2021):

Tabela 9: Organi vlasti i akti koje su donijeli u periodu primjene Metodologije

1. JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju „Sirena“ Ulcinj
- Pravilo o načinu postupanja po prijavama zviždača- 24.11.2021. godine;
2. JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju „Lipa“ Plav
- Vodič za pristup informacijama objavljen je 24.12.2021. godine;
- Spisak službenika i namještenika, funkcionera sa naknadama u vezi sa vršenjem javne funkcije objavljen je 14.12.2021. godine;
3. JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Podgorica
- Izrađena je i objavljena Knjiga internih procedura 10.12.2021. godine;
- Procedure koje se odnose na postupanje po prijavama o ugrožavanju javnog interesa, koje upućuje na postojanje korupcije, a kojom se obezbjeđuje zaštita lica koja podnose prijave; način i kriterijume za izbor lica za prijem i postupanje po prijavama zviždača organ je izradio i objavio 10.12.2021. godine;
- Procedura sa kriterijumima i mjerilima kojima je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o djelu i ugovorima o privremenim i povremenim poslovima;
- Interno pravilo/proceduru sa kriterijumima i mjerilima kojima je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o dopunskom radu, unutar organa. Procedure su izrađene i objavljene na internet strani organa vlasti u okviru knjige procedura 10.12.2021. godine;
- Interno pravilo kojim se definiše sukob interesa, povezano lice i pravila za zaposlene o vršenju drugih poslova 10.12.2021. godine;
- Rešenje o određivanju lica koje će se baviti pitanjima etike i ličnog integriteta od 10.12.2021. godine;
- Interno pravilo o regulisanju primljenih poklona i postupanju zaposlenih sa primljenim poklonima; Dopisom od 10.12.2021. godine organ je obavijestio Agenciju da nema poklona;
- Registar rizika je objavljen nakon dostavljanja Nacrta pojedinačnog izvještaja;
4. JU Dnevni centar za boravak djece sa smetnjama u razvoju i lica sa invaliditetom za Opštinu u okviru Glavnog grada – Golubovci
- Nakon dostavljanja nacrta Izvještaja organu vlasti, Agenciji je dostavljeno rješenje o određivanju lica za prijem i postupanje po prijavama zviždača;
- Procedura o načinu i kriterijumima za izbor lica za prijem i postupanje po prijavi zviždača;
- Procedura o bližem načinu postupanja po prijavama o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i kojom se obezbjeđuje zaštita lica koja podnose prijave;
- Knjiga internih procedura - decembar 2021. godine;
5. Dom starih Bijelo Polje
- Izradio registar rizika 20.12.2021. godine;
6. Dom starih Pljevlja
- Izradio registar rizika 01.12.2021. godine;

7. Dom starih Grabovac Risan
- 29.11.2021. usvojio interno pravilo/proceduru sa kriterijumima i mjerilima kojom je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o djelu i ugovorima o privremenim i povremenim poslovima;
- Interno pravilo/proceduru sa kriterijumima i mjerilima kojom je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o dopunskom radu, unutar organa;
8. Dom starih Podgorica
- Donijet Plan integriteta 28.10.2021. godine;
- Knjiga internih procedura 16.12.2021. godine;
- Interno uputstvo o sadržaju i načinu vođenja poklona 22.11.2021. godine;
- Interno pravilo za zaposlene u vršenju drugih poslova 26.11.2021. godine;
- Interno pravilo kojim se definiše sukob interesa i povezano lice 22.11.2021. godine;
- Interno pravilo o dopunskom radu 23.11.2021. godine;
- Interno pravilo o regulisanju ugovora van radnog odnosa (ugovori o djelu itd.) 23.11.2021. godine;
- Procedura sa načinom i kriterijumima za izbor lica za prijem i postupanje po prijavama zviždača 23.11.2021. godine;
- Određeno je lice za prijem i postupanje po prijavama zviždača 30.11.2021. godine;
9. Centar za socijalni rad Berane
- Odredio menadžera integriteta u decembru 2021. godine, mada su i u prethodnom periodu imali određenog menadžera integriteta;
10. Centar za socijalni rad Mojkovac
- Odredio menadžera integriteta u decembru 2021. godine, mada su i u prethodnom periodu imali određenog menadžera integriteta.
11. JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju Herceg Novi
- Knjiga internih procedura;
- Procedura o bližem načinu postupanja po prijavama o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, a kojom se obezbjeđuje zaštita lica koja podnose prijave;
- Procedura o načinu i kriterijumima za izbor lica za prijem i postupanje po prijavama zviždača;
- Procedura sa kriterijumima i mjerilima kojima je bliže uređeno upravljanje, sklapanje, izvršavanje, nadzor i izvještavanje o ugovorima o djelu i ugovorima o privremenim i povremenim poslovima;
- Rješenje o imenovanju lica zaduženog da se bavi poslovima etike, integriteta i borbe protiv korupcije;
- Interno pravilo kojim se definiše sukob interesa;
- Interno pravilo kojim se definiše pojam povezanog lica;
- Interno pravilo za zaposlene o vršenju drugih poslova;
- Interno pravilo o regulisanju primljenih poklona i postupanju zaposlenih sa primljenim poklonima. (navedeni interni akti su donijeti 02.12.2021. godine)

Imajući u vidu da se Metodologija **prvi put primjenjuje, kratak rok** primjene, ograničenja prilikom bodovanja koja su se odnosila na **novoosnovane** institucije, **razumijevanje/nerazumijevanje** postavljenih indikatora od strane organa vlasti, poteškoće prilikom procjene pojedinih **dokaza koji nisu bili u potpunosti jasni**, na osnovu analize dobijenih podataka u svim kategorijama, kriterijumima i po svim postavljenim indikatorima, došli smo do sljedećih zaključaka:

Kategorija 1: Stvaranje uslova za primjenu propisa za sprečavanje korupcije

Na nivou Sistema uspostavljeni su interni mehanizmi za upravljanje rizicima od korupcije na način koji propisuje Zakon o sprječavanju korupcije.

Započet je proces uspostavljanja mehanizama otkrivanja i prijave korupcije po prijavama zviždača određivanjem lica za prijem i postupanje po prijavama zviždača o ugrožavanju javnog interesa. Međutim, detaljnije uređenje izbora lica za postupanje po prijavama i načina postupanja po prijavama **nije sprovedeno**.

Iako je Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama usvojen 2018. godine, mehanizmi nadzora i kontrole radnih procesa nisu uspostavljeni. Ovo je oblast koja zahtijeva hitnu primjenu mjera.

Kako su u pitanju organi vlasti kod kojih se unutrašnje revizije sprovode od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta na osnovu zaključenog sporazuma (član 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru), organi vlasti su navodili da je odgovornost za uspostavljanje unutrašnje revizije na strani drugog subjekta (resornog ministarstva ili lokalne samouprave) čije jedinice po zakonu treba da sprovedu unutrašnju reviziju nad njihovim radom.

Očigledno je da u ovom slučaju postoji nekoliko problema: **nedorečenost zakonskih odredbi u pogledu zaključenja sporazuma i odgovornosti ukoliko se sporazum o sprovođenju unutrašnje revizije ne zaključi; nedovoljna koordinacija između organa vlasti i nadzornog subjekta.**

Uočena je pozitivna aktivnost organa vlasti u pogledu izrade internih pravila i procedura i njihovog objavljivanja, međutim ova aktivnost nije sprovedena do kraja njihovim sistematizovanjem u Knjigu procedura.

Veći broj obaveza iz različitih propisa koje se odnose na procjenu rizika i međusobna sličnost relevantnih metodologija, doveli su do nerazumijevanja kako i na koji način da se postupi po tim obavezama (Npr. šta treba da sadrži Registar rizika koji je potrebno izraditi kroz Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, šta treba da sadrži registar rizika kroz izradu plana integriteta, a šta registar rizika koji organi izrađuju kroz ISO standard upravljanje kvalitetom).

Samo je jedan organ vlasti iz sistema socijalne i dječje zaštite izradio Godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare i preduzetim mjerama.

Imajući u vidu navedeno, možemo zaključiti da se obaveze propisane Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u praksi ne sprovode ili se sprovode sporadično.

Preporuke:

- Uspostaviti koordinaciju između Ministarstva finansija i socijalnog staranja i rukovodilaca za organe vlasti iz oblasti socijalne i dječje zaštite koje je osnovala država, kako bi se prevazišao problem uspostavljanja unutrašnje revizije sklapanjem sporazuma u skladu sa članom 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, ili eventualnog iniciranja izmjene nejasnih zakonskih odredbi.
- Za organe vlasti koji su osnovani od strane lokalnih samouprava koje vrše nadzor nad njihovim radom, potrebno je inicirati održavanje radnog sastanka između rukovodilaca organa vlasti i starješina lokalnih samouprava, na kom bi se pokrenulo pitanje sklapanja sporazuma ili donošenja odluka o vršenju unutrašnjih kontrola.

- Uspostaviti efikasan mehanizam za praćenje sprovođenja Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru od strane Ministarstva finansija i socijalnog staranja, kako bi se sprovele mjere koje Zakon propisuje.

Kategorija 2: Jačanje institucionalnog okvira za sprečavanje korupcije

U pogledu dostupnosti informacija o svom radu javnosti, organi vlasti preduzimaju mjere i objavljuju dokumenta, međutim nije uspostavljeno njihovo redovno ažuriranje i pojedine informacije nisu lako dostupne (u smislu vidljivosti), dok linkovi koji vode do određene informacije nisu u funkciji.

Uočena je pozitivna praksa kod pojedinih organa vlasti u objavljivanju zahtjeva za pristup informacijama i rješenja o zahtjevima.

Unapređenje u upravljanju ljudskim resursima organi vlasti su vidjeli kroz procjenu rizika i određivanje mjera u postupku planiranja i zapošljavanja kadrova. Nisu prepoznali da je potrebno internim aktima dodatno urediti zaključenje ugovora van radnog odnosa (ugovori o djelu, povremenim i privremenim poslovima), ugovora o dopunskom radu kako bi se diskreciona ovlaštenja u tim situacijama smanjila, ni da je potrebno odrediti lice koje bi obavljalo poslove koji se odnose na etiku, integritet i borbu protiv korupcije.

Ova situacija nas upućuje na zaključak da organi vlasti u ovoj oblasti još uvijek nisu spremni za uvođenje standarda, koji nisu propisani zakonom kao obavezni, već ih je potrebno propisati zakonom kako bi se obezbijedilo njihovo uvođenje i primjena.

Preporuke:

- Potrebno je proaktivno objavljivati informacije od javnog značaja, naročito one koje se odnose na trošenje budžeta, postupak javnih nabavki, postupak zapošljavanja kadrova, kao i druga dokumenta koja se odnose na rad organa vlasti (Vodič za pristup informacijama, godišnji izvještaj o radu, programe pružanja usluga, uslove prijema i druge informacije bitne za korisnike i dr.) i redovno ih ažurirati.
- Na početnu internet stranu treba postaviti odjeljak – Proaktivni pristup informacijama gdje bi bili postavljeni svi podaci u skladu sa članom 12 Zakona o slobodnom pristupu informacijama¹¹ i učiniti ih dostupnim licima sa invaliditetom.
- Potrebno je redovno dostavljati Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama podatke o podnescima, aktima i preduzetim mjerama, u roku od 10 dana od dana njihovog podnošenja, odnosno sačinjavanja ili preduzimanja, u skladu sa članovima 41 i 42 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.
- Na nivou svakog organa vlasti neophodno je utvrditi da li uzrok za nesprovođenje zakonom propisanih obaveza leži u kadrovskim kapacitetima (nedovoljan broj kadrova, neadekvatna organizacija kadrova za obavljanje radnih procesa, nedovoljna motivisanost i dr).
- Prilikom ažuriranja plana integriteta potrebno je da organi vlasti razmotre uočene slabosti iz ovog izvještaja i procijene rizike od korupcije i drugih nepravilnosti u tim oblastima. Uočene slabosti je potrebno uzeti u obzir prilikom analize stanja i definisanja razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za potrebe izrade strateških dokumenata.

Kategorija 3: Jačanje etičke kulture

Edukacije u oblasti etike, integriteta i borbe protiv korupcije kao jednu od mjera za jačanje etičke kulture pohađaju zaposleni. Međutim, jako malo rukovodilaca je iskoristilo priliku da svojim primjerom, kroz pohađanje obuka iz ove oblasti, pokaže posvećenost etičkim vrijednostima, naročito imajući u vidu da rukovode ustanovama čiji je osnovni cilj unapređenje kvaliteta života osjetljivih grupa (stari, djeca, lica sa invaliditetom) koji su korisnici socijalne i dječje zaštite.

Sukob interesa, dozvoljenost vršenja drugih poslova od strane zaposlenih, prijem poklona su oblasti u kojoj organi vlasti nisu vidjeli potrebu za dodatnim regulisanjem, bez obzira na to što postojanje situacija u kojima javni službenik obavlja posao pod uticajem privatnog interesa može nanijeti štetu kako finansijama tako i ugledu organa vlasti.

Etički kodeks za zaposlene u oblasti socijalne i dječje zaštite koji je izrađen 2015. godine ne sadrži odredbe koje se odnose na sukob interesa, postupak rješavanja prijavljenih situacija o sukobu interesa, definiciju poklona i način postupanja sa primljenim poklonima. Na internet strani Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu ne može se pronaći izvještaj o primjeni Etičkog kodeksa.

Obaveza podnošenja izvještaja o imovini i prihodima od strane javnih funkcionera još nije postala redovna i blagovremena, a takođe postoje slučajevi gdje organi vlasti smatraju da je samo direktor ustanove javni funkcioner, a ne i članovi Upravnog odbora.

Preporuke:

- Na nivou organa vlasti važno je utvrditi potrebe za obukama zaposlenih i rukovodilaca (stručne obuke iz oblasti socijalne i dječje zaštite, obuke iz oblasti etike i integriteta, borbe protiv korupcije i dr), zatim u saradnji sa Odjeljenjem za unapređenje kapaciteta stručnih radnika Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu i resornim ministarstvom raditi na njihovom sprovođenju.
- Potrebno je da resorno ministarstvo i Zavod za socijalnu i dječju zaštitu rade na promovisanju i dijeljenju primjera dobre prakse, kako bi se motivisali i drugi organi vlasti za njihovo uvođenje.
- Potrebno je izraditi analizu primjene Etičkog kodeksa za zaposlene u oblasti socijalne i dječje zaštite.
- Važno je razmotriti formiranje radne grupe, koja bi se sastojala od predstavnika organa vlasti i Etičkog odbora koji je zadužen za praćenje Etičkog kodeksa za zaposlene u oblasti socijalne i dječje zaštite, a koji bi radili na njegovim izmjenama i dopunama, koje bi pored osnovnih vrijednosti i etičkih načela, obuhvatila i sukob interesa, prijem poklona i dr. Na nivou organa vlasti potrebno je razmotriti izradu sopstvenog etičkog kodeksa imajući u vidu specifičnost nadležnosti koju ostvaruju.

Kategorija 4: Indikatori za oduzimanje bodova

U kategoriji čija ispunjenost dovodi do oduzimanja bodova, imajući u vidu mali broj prikupljenih dokaza, ne može se zaključiti koje su slabosti prepoznate na osnovu rada drugih nadzornih organa.

Preporuka:

- Na nivou organa vlasti treba izraditi analizu donijetih pravnosnažnih presuda (iz radnih, upravnih sporova, sporova za naknadu štete i dr), izvještaja Državne revizorske institucije, kako bi se utvrdili uzroci i preduzele adekvatne mjere. Izvještaj treba dostaviti Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu, radi preduzimanja mjera iz njegove nadležnosti.

11 („Službeni list CG”, br. 44/2012 i 30/2017)

Kategorija 5A: Jačanje sprovođenja nadležnosti centara za socijalni rad

Organi vlasti preduzimaju aktivnosti standardizacije praćenja rada staratelja kroz korišćenje formulara izvještaja o njihovom radu, koji treba da sadrži sve obavezne elemente predviđene zakonom, što donekle olakšava praćenje, analizu i kasnije poređenje njihovog rada na nivou Sistema. Međutim, kontrola uslova i brige o štíćeniku koji borave kod staratelja i u hraniteljskoj porodici još uvijek se ne obavlja redovno ili češće od perioda koji je propisan pravilnicima.

Preporuke:

- Potrebno je uraditi analizu izrađenih godišnjih izvještaja o radu staratelja na nivou organa vlasti u saradnji sa Zavodom za socijalnu i dječju zaštitu i resornim ministarstvom kako bi se uočile nepravilnosti (nekonzistentnost u izvještavanju, neredovno izvještavanje, neunošenje svih bitnih podataka o štíćeniku, raspolaganju njegovom imovinom, osposobljavanju za samostalan život i sl. u izvještaj) u njihovom radu i preduzele adekvatne sistemske mjere za njihovo prevazilaženje.
- Na osnovu kontrole i praćenja uslova u kojima štíćenik živi u hraniteljskim porodicama, treba razmotriti, na nivou organa vlasti, a u saradnji sa Zavodom za socijalnu i dječju zaštitu i resornim ministarstvom, da li postoje situacije u kojima bi se mogla uspostaviti obaveznost kraćeg obavljanja kontrole hraniteljskih porodica i staratelja od one koja je propisana. U skladu sa dobijenim podacima, potrebno je inicirati izmjene Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici ili donijeti Uputstvo ili Smjernice koje bi sadržale što preciznije navođenje kriterijuma za prepoznavanje takvih situacija (bez uopštenih navođenja npr. u hitnom postupku – bez datog okvira i ostavljanja subjektivnoj procjeni onog ko postupaju).
- Prilikom ažuriranja plana integriteta u procjenu rizika potrebno je uključiti dodatne oblasti koje su specifične za rad organa socijalne i dječje zaštite.

Kategorija 5B: Jačanje sprovođenja nadležnosti ustanova socijalne i dječje zaštite

Na osnovu dobijenih podataka možemo zaključiti da se mjere obavljanja ponovnih pregleda za korisnike, jednom godišnje odnosno šest mjeseci donekle sprovode, isto kao i objavljivanje neophodnih informacija o radu na internet strani.

Preporuke:

- Imajući u vidu specifičnost nadležnosti ustanova socijalne i dječje zaštite čije ostvarivanje treba da doprinese unapređenju kvaliteta života djece i mladih sa smetnjama i teškoćama u razvoju, odraslih i starih, potrebno je da organi vlasti izrade izvještaj u kojim situacijama se kroz praksu pokazalo da je neophodan kraći period u kom će se obavljati ponovni pregledi.
- Nakon utvrđivanja takvih slučajeva razmotriti mogućnost davanja inicijative za izmjenu postojećih Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativa i minimalnim standardima usluge smještaja odraslih i starih lica¹² i Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici¹³, u

¹² „Sl. list Crne Gore”, br. 058/14, 021/16, 015/18, 065/19

¹³ „Sl. list Crne Gore”, br. 063/19

smislu navođenja posebno rizičnih slučajeva i rokova u kojima je u tim situacijama neophodno obavljati ponovne preglede ili inicijative za izradu Smjernica/Uputstva za postupanje u tim slučajevima za organe vlasti.

- Prilikom ažuriranja plana integriteta u procjenu rizika je potrebno uključiti dodatne oblasti koje su specifične za rad centara za socijalni rad.

Dalji koraci

Imajući u vidu da je ovo pilot primjena Metodologije, kroz pojedinačne izvještaje uočeno je da pojedini indikatori i bodovi koji su se dodjeljivali za ispunjenost indikatora zahtijevaju korekcije, kako bi procjena ispunjenosti antikorupcijskih mjera bila što objektivnija.

Korekciju će zahtijevati i indikatori koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti organa vlasti u pogledu njihovog razrađivanja kroz saradnju sa predstavnicima centara za socijalni rad i ustanova za djecu i mlade i ostale ustanove.

Provjera podataka za ispunjenost indikatora koji se odnose na oduzimanje bodova vršiće se kroz saradnju sa nadzornim institucijama (Državnom revizorskom institucijom, Upravnim sudom, sudovima opšte nadležnosti, Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama).

U sljedećem krugu primjene Metodologije, više pažnje biće posvećeno kvalitativnim pokazateljima ispunjenosti mjera. Mjeriće se ne samo da li je izrađen određeni interni akt, usvojena procedura već i da li je tim aktom na adekvatan način uređen rizičan radni proces i da li se primjenjuje.

Prilog br. 1

Tabela sa ostvarenim bodovima za svaki organ vlasti po kategorijama, kriterijumima i indikatorima

Kriterijum	1.1 Uspostavljanje internog mehanizma upravljanja rizicima od korupcije	1.2 Uspostavljanje mehanizma nadzora i kontrole radnih procesa	1.3 Uspostavljanje mehanizama otkrivanja i prijave korupcije po prijavama zviždača	UKUPNO KATEGORIJA 1	2.1 Jačanje transparentnosti u radu organa vlasti	2.2. Preduzimanje mjera u cilju unapređenja upravljanju ljudskim resursima	2.3 Preduzimanje mjera u cilju unapređenja internog mehanizma etičnog i profesionalnog postupanja	UKUPNO KATEGORIJA 2	3.1 Podizanje svijesti rukovodilaca i zaposlenih o etici i integritetu	3.2 Postojanje i primjena pravila o sukobu interesa	3.3 Postojanje i primjena pravila o prijemu poklona	UKUPNO KATEGORIJA 3	UKUPNO KATEGORIJA 4	5A.1 Unapređenje procesa prijema i procjene pružanja usluga	5A.2 Unapređenje postupka starateljstva i hraniteljstva	UKUPNO KATEGORIJA 5A	UKUPNO KATEGORIJA 5B	UKUPNO OSTVARENI BODOVI 4 KATEGORIJE	UKUPNO OSTVARENI BODOVI 5 KATEGORIJA
MAKSIMALAN BROJ BODOVA PO KRITERIJUMU I KATEGORIJI	14.00	14.00	5.00	33.00	13.00	7.00	6.00	26.00	4.00	6.00	3.00	13.00	-20.00	2.00	11.00	13.00	6.00	72 ILI 69	85/75/78/69 ILI 62
JU Centar za socijalni rad za opštine Bar i Ulcinj	12.00	6.00	1.00	19.00	10.00	2.00	0.00	12.00	0.00	3.00	3.00	6.00	0.00	0.00	6.00	6.00	N/A	37.00	43.00
JU Centar za socijalni rad za opštine Berane, Andrijevica i Petnjica	12.00	3.00	1.00	16.00	9.50	0.00	2.00	11.50	1.00	3.00	1.00	5.00	0.00	1.00	2.00	3.00	N/A	32.50	35.50
JU Centar za socijalni rad za opštine Kotor.Tivat i Budva	11.00	1.00	1.00	13.00	7.00	1.00	2.00	10.00	1.00	3.00	1.00	5.00	-2.00	1.00	9.00	10.00	N/A	26.00	36.00
JU Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin	13.00	1.00	1.00	15.00	11.50	2.00	2.00	15.50	1.00	0.00	1.00	2.00	-3.00	1.00	11.00	12.00	N/A	29.50	41.50
JU Centar za socijalni rad za opštine Plav i Gusinje	8.00	0.00	0.00	8.00	6.00	1.00	0.00	7.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-3.00	0.00	0.00	0.00	N/A	12.00	12.00
JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak	9.00	0.00	0.00	9.00	7.00	1.00	0.00	8.00	1.00	0.00	0.00	1.00	0.00	1.00	4.00	5.00	N/A	18.00	23.00
JU CSR za Opštinu Bijelo Polje	13.00	3.00	1.00	17.00	10.00	0.00	0.00	10.00	2.00	3.00	1.00	6.00	0.00	2.00	7.00	9.00	N/A	33.00	42.00
JU CSR za Opštinu Danilovgrad	13.00	0.50	1.00	14.50	10.50	2.00	2.00	14.50	1.00	3.00	1.00	5.00	0.00	1.00	5.00	6.00	N/A	34.00	40.00
JU CSR za Opštinu Herceg Novi	12.00	2.00	1.00	15.00	10.50	2.00	0.00	12.50	1.00	0.00	3.00	4.00	0.00	1.00	8.00	9.00	N/A	31.50	40.50
JU CSR za Prijestonicu Cetinje	10.00	1.00	1.00	12.00	5.50	0.00	0.00	5.50	1.00	3.00	0.00	4.00	0.00	2.00	9.00	11.00	N/A	21.50	32.50
JU Centar Ljubović PG	14.00	0.00	3.00	17.00	10.50	1.00	2.00	13.50	1.00	0.00	1.00	2.00	0.00	N/A	N/A	N/A	5.00	32.50	37.50
JU "Tisa" Bijelo Polje	13.00	0.00	1.00	14.00	10.00	2.00	0.00	12.00	1.00	0.00	2.00	3.00	0.00	N/A	N/A	N/A	1.00	29.00	30.00
JU Centar za profesionalnu rehabilitaciju Podgorica	14.00	0.00	1.00	15.00	9.00	0.00	1.00	10.00	1.00	3.00	1.00	5.00	0.00	N/A	N/A	N/A	N/A	30.00	30.00
JU Centar Golubovci (osnovani 2020)	11.00	1.00	5.00	17.00	1.50	2.00	3.00	6.50	1.00	0.00	3.00	4.00	0.00	N/A	N/A	N/A	0.00	27.50	27.50
JU Dječji dom Mladost Bijela	13.00	1.00	0.00	14.00	4.50	0.00	0.00	4.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	N/A	N/A	N/A	1.00	18.50	19.50
JU Dnevni centar Berane	13.00	1.00	1.00	15.00	4.00	0.00	0.00	4.00	1.00	3.00	0.00	4.00	0.00	N/A	N/A	N/A	4.00	23.00	27.00
JU Dnevni centar Budva	10.00	0.00	0.00	10.00	10.50	1.00	0.00	11.50	1.00	3.00	0.00	4.00	-3.00	N/A	N/A	N/A	4.00	22.50	26.50
JU Dnevni centar Mojkovac	14.00	1.00	0.00	15.00	9.00	2.00	1.00	12.00	1.00	0.00	0.00	1.00	0.00	N/A	N/A	N/A	4.00	28.00	32.00
JU Dnevni centar Podgorica	14.00	8.00	5.00	27.00	11.50	5.00	1.00	17.50	1.00	3.00	3.00	7.00	0.00	N/A	N/A	N/A	4.00	51.50	55.50
JU Dnevni centar "Sirena" Ulcinj	13.00	3.00	3.00	19.00	11.00	1.00	0.00	12.00	1.00	0.00	0.00	1.00	0.00	N/A	N/A	N/A	4.00	32.00	36.00
JU Dnevni centar "Lipa" Plav	12.00	1.00	1.00	14.00	10.50	3.00	0.00	13.50	1.00	0.00	2.00	3.00	-3.00	N/A	N/A	N/A	0.00	27.50	27.50
JU Dnevni centar Rožaje	13.00	2.00	1.00	16.00	1.50	2.00	0.00	3.50	1.00	0.00	0.00	1.00	0.00	N/A	N/A	N/A	0.00	20.50	20.50
JU Dnevni centar Pljevlja	13.00	8.00	2.00	23.00	11.00	2.00	0.00	13.00	1.00	3.00	1.00	5.00	-2.00	N/A	N/A	N/A	5.00	39.00	44.00
JU Dnevni centar Nikšić	12.00	1.00	0.00	13.00	3.00	1.00	2.00	6.00	1.00	3.00	0.00	4.00	0.00	N/A	N/A	N/A	1.00	23.00	24.00
JU za rehabilitaciju Podgorica (Kakaricka gora)	13.00	0.00	1.00	14.00	8.50	0.00	0.00	8.50	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	N/A	N/A	N/A	1.00	25.50	26.50
U Zavod Komanski most Podgorica	14.00	4.50	1.00	19.50	10.00	1.00	2.00	13.00	1.00	3.00	1.00	5.00	0.00	N/A	N/A	N/A	2.00	37.50	39.50
JU Dom starih Bijelo Polje	11.00	6.00	1.00	18.00	11.50	2.00	2.00	15.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	N/A	N/A	N/A	5.00	33.50	38.50
JU Dom starih Grabovac Risan	10.00	3.00	0.00	13.00	8.00	3.00	0.00	11.00	0.00	3.00	0.00	3.00	-3.00	N/A	N/A	N/A	1.00	24.00	25.00
JU Dom starih Pljevlja	14.00	3.00	3.00	20.00	12.00	0.00	0.00	12.00	1.00	0.00	1.00	2.00	0.00	N/A	N/A	N/A	2.00	34.00	36.00
JU Dom starih Podgorica	8.00	4.00	5.00	17.00	9.00	5.00	4.00	18.00	1.00	6.00	2.00	9.00	0.00	N/A	N/A	N/A	1.00	44.00	45.00
JU Dom starih Nikšić	8.00	0.00	1.00	9.00	6.00	2.00	2.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	N/A	N/A	N/A	1.00	19.00	20.00
JU Dnevni centar Herceg Novi	12.00	5.00	5.00	22.00	8.00	4.00	1.00	13.00	1.00	6.00	3.00	10.00	0.00	N/A	N/A	N/A	1.00	45.00	46.00
UKUPNO OSTVARENI BODOVI	ado	70.00	48.00	500.00	268.00	50.00	29.00	347.00	26.00	57.00	31.00	114.00	-19.00	10.00	61.00	71.00	47.00	942.00	1060.00
UČINAK ISPUNJENOSTI PO INDIKATORIMA(%)	88.84%	15.70%	30.00%	48.26%	65.37%	22.32%	15.10%	42.00%	20.31%	29.69%	32.29%	27.40%	-2.97%	50,00%	55,45%	54,62%	37,30%	41.35%	41.83%

